

ชื่อเรื่องการค้นคว้าแบบอิสระ การแข่งขันทางการเมือง ในการเลือกตั้งผู้บริหาร
เทศบาลตำบลแม่ปิ้ง อำเภอพร้าว จังหวัดเชียงใหม่
วันที่ 27 พฤศจิกายน 2554

ผู้เขียน

นายดวงเนตร วงศ์จักร

ปริญญา

รัฐศาสตรมหาบัณฑิต (การเมืองและการปกครอง)

อาจารย์ที่ปรึกษาการค้นคว้าแบบอิสระ

อาจารย์ ดร.จันทนา สุทธิจารี

บทคัดย่อ

เจตนารมณ์ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ. 2550 หลายมาตราและกฎหมายอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการเลือกตั้งมีจุดประสงค์หลักเพื่อให้เกิดการปฏิรูปทางการเมืองทั้งระดับชาติและระดับท้องถิ่น ซึ่งประเด็นที่เกี่ยวข้องกับรัฐธรรมนูญที่สำคัญต่อการเลือกตั้งผู้บริหารท้องถิ่นประการหนึ่ง คือ กระบวนการคัดเลือกบุคคลเข้าไปเป็นผู้บริหารท้องถิ่นต้องเป็นไปด้วยความโปร่งใสบริสุทธิ์ ยุติธรรม และเป็นไปตามเจตนารมณ์ที่รัฐธรรมนูญฉบับดังกล่าวกำหนดไว้

การศึกษาปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับการแข่งขันทางการเมืองเกี่ยวกับการเลือกตั้งผู้บริหารเทศบาลตำบลแม่ปิ้ง อำเภอพร้าว จังหวัดเชียงใหม่ ในครั้งนี้ผู้ศึกษามีความมุ่งหมายเพื่อศึกษาว่าปัจจัยใดที่เกี่ยวข้องกับการแข่งขันทางการเมืองเกี่ยวกับการเลือกตั้งผู้บริหาร เทศบาลตำบลแม่ปิ้ง อำเภอพร้าว จังหวัดเชียงใหม่ รูปแบบและวิธีการเกี่ยวกับการเลือกตั้งของผู้สมัครรับเลือกตั้ง เช่น การรณรงค์หาเสียงเลือกตั้ง ผู้ศึกษาใช้การวิจัยเชิงคุณภาพ โดยแบ่งการศึกษาออกเป็น 2 ส่วน ส่วนที่หนึ่งคือ การศึกษาเอกสาร โดยการศึกษาแนวคิด ทฤษฎี ระเบียบ กฎหมาย ผลการศึกษาวิจัยเกี่ยวกับการเลือกตั้งจากเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ส่วนที่สองเป็น การศึกษาภาคสนามซึ่งเป็นการศึกษาเพื่อเก็บข้อมูลในพื้นที่ โดยผู้ศึกษาได้ดำเนินการสัมภาษณ์บุคคลที่เกี่ยวข้องกับการเลือกตั้งผู้บริหารท้องถิ่นจากหลายกลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ผู้สมัครรับเลือกนายกเทศมนตรี สมาชิกสภาเทศบาล จำนวน 40 คน โดยใช้แบบสัมภาษณ์ ผลการศึกษาปรากฏดังนี้

1. การรณรงค์หาเสียงเลือกตั้ง จากการศึกษาพบว่า ผู้สมัครรับเลือกตั้ง ต่างมีวิธีการรณรงค์หาเสียงเลือกตั้งที่คล้าย ๆ กัน และมีวิธีการหาเสียง 2 วิธีใหญ่ ๆ วิธีแรก คือ การหาเสียงด้วย

วิธีการเปิดเผย เป็นการหาเสียงที่ถูกกฎหมายและผู้สมัครใช้รูปแบบการหาเสียงแบบเปิดเผยในเชิง การนำเสนอนโยบายต่อประชาชน ซึ่งได้แก่ การใช้รถแห่ประชาสัมพันธ์ การใช้สื่อสิ่งพิมพ์ ได้แก่ ใบปลิว แผ่นพับ บัตรพก ป้ายโฆษณา ป้ายผ้า แผ่นคัดเอาท์ การเดินพบปะประชาชนโดยวิธีที่ เรียกว่า “การเคาะประตูบ้าน” และการปราศรัยหาเสียง วิธีที่สองคือ การหาเสียงด้วยวิธีการที่ไม่ เปิดเผย เป็นการหาเสียงที่เน้นไปในทางการใช้กลยุทธ์ต่าง ๆ เพื่อให้ได้มาซึ่งความได้เปรียบในการ เลือกตั้งและส่งผลการเลือกตั้ง ซึ่งวิธีการต่าง ๆ ที่นำมาใช้ ได้แก่ การใช้ห้วคะแนน การโจมตี หรือ ใ้ร้าย การข่มขู่ผู้สมัครฝ่ายตรงข้าม การกักตัวห้วคะแนน หรือการใช้ฐานคะแนนเสียงด้วยการให้ ความช่วยเหลือหรือการสร้างความสัมพันธ์แบบอุปถัมภ์

2. ความสัมพันธ์แบบอุปถัมภ์เข้ามาเกี่ยวข้องในการเลือกตั้ง ซึ่งเกิดจากกลุ่มคนผู้มีอำนาจ บารมี หรือเป็นคนมีชื่อเสียงเป็นที่นับถือของคนในสังคม ผู้นำ นักธุรกิจ พ่อค้า นักการเมืองระดับ ท้องถิ่น นักการเมืองระดับจังหวัดและระดับชาติ โดยบุคคลกลุ่มดังกล่าวจะชักจูงหรือโน้มน้าวให้ผู้ ที่ตนรู้จักตลอดทั้งประชาชนทั่วไปให้มาสนับสนุนผู้สมัครในกลุ่มที่ตนให้การสนับสนุนจนเป็นเหตุ ให้การลงคะแนนเสียงของประชาชนทำไปเพื่อตอบแทนบุญคุณผู้อุปถัมภ์หรือการแลกเปลี่ยนซึ่งกัน และกันทั้ง ๆ ที่คุณสมบัติหรือนโยบายของผู้สมัครอาจไม่ตรงกับอุดมคติของผู้ลงคะแนนเสียง แต่ที่ ทำไปเพื่อแสดงให้ผู้ให้การอุปถัมภ์หรือผู้มีพระคุณได้เห็นความจงรักภักดีของตน เพื่อที่ตนจะได้รับ ผลตอบแทนในอนาคตข้างหน้า ซึ่งผู้สมัครคนใดมีเครือข่ายความสัมพันธ์ เชิงอุปถัมภ์ที่กว้างขวาง มั่นคง ผู้สมัครคนนั้นจะมีความได้เปรียบและส่งผลการชนะการเลือกตั้งในที่สุด รวมถึงเงินก็เป็น ปัจจัยหลักที่ใช้ในการซื้อสิทธิขายเสียง เพื่อให้ชนะการเลือกตั้ง

3. ระบบความสัมพันธ์แบบเครือญาติยังคงเป็นปัจจัยที่ส่งผลต่อการเลือกตั้ง ถ้าผู้สมัครคน ใดที่มีกลุ่มเครือญาติมากจะมีความได้เปรียบในการเลือกตั้ง การหาเสียงจะทำได้ง่ายขึ้น

โดยสรุป การเลือกตั้ง ผู้บริหารเทศบาลตำบลแม่ปิ้ง อำเภอพร้าว จังหวัดเชียงใหม่ วันที่ 27 พฤศจิกายน 2554 ถึงแม้ว่าจะยังมีข้อบกพร่อง ตลอดทั้งปัญหาและอุปสรรคที่ส่งผลการ พัฒนาการเลือกตั้งอยู่บ้าง และยังมีความสัมพันธ์แบบเดิม ๆ เช่น ความสัมพันธ์แบบระบบอุปถัมภ์ ความสัมพันธ์แบบเครือญาติเข้ามาเกี่ยวข้อง และการซื้อสิทธิขายเสียง โดยมีเงินเป็นตัวกลาง ก็ยังคง มีอยู่ ซึ่งถือว่าเป็นปัญหาอุปสรรคที่สำคัญต่อระบอบประชาธิปไตย แต่ถ้ามองในภาพรวมแล้วจะเห็น ได้ว่าเป็นการเลือกตั้งที่ค่อนข้างบริสุทธิ์ยุติธรรมมากกว่าการเลือกตั้งท้องถิ่นที่เคยเกิดขึ้นในเทศบาล ตำบลแม่ปิ้ง ซึ่งถือได้ว่าเป็นนิมิตหมายที่ดีที่ในอนาคตข้างหน้าของการเลือกตั้งซึ่งมีแนวโน้มจะเป็น ประชาธิปไตยมากยิ่งขึ้น

Independent Study Title	Political Competition in Tambon Mae Pang Municipality Elections, Phrao District, Chiang Mai Province on 27 November B.E. 2554
Author	Mr. Duangnet Wongjak
Degree	Master of Arts (Political Science)
Independent Study Advisor	Lecturer Dr. Jantana Suttijaree

ABSTRACT

Many election clauses and other election involving laws according to the spirit and intentions of the constitution of the Kingdom of Thailand, B.E. 2550 had a main purpose in making political transformation at both national and local levels. One of the constitution-involving issues that were important to the election of local administrator was the local administrator selection process needed to be revealing, clean, unbiased, and concurring with the spirit and intentions of this constitution.

The study of factors involving the political competition from the municipality elections in Tambon Mae Pang, Phrao district, Chiang Mai province had the purpose of studying involving factors, election patterns and campaigning methods of the candidates. The qualitative research method was used and divided in two sections; one was a document study in order to learn concepts, theories, regulations, laws, research results about elections, and involving research documents. Another one was a field study to get information from the site area. The researcher interviewed local administrator election-involving target groups consisting of 40 mayor candidates and councilors by using questionnaires. The study results were as followed.

1. Campaign The study found that the candidates had similar campaigning methods.

There were two major methods 1) revealing campaigns which were legal, the candidates presented their policies to the public by using mobile vehicles, publication such as flyers, pamphlets, cards,

billboards, cloth banners, and cutouts. The revealing campaigns included meeting people called another term “door-to-door” and campaigning speeches. 2) unrevealing campaigns which focused on using strategies to gain advantages and effect the elections by using canvassers, attacking or threatening the opponents, detaining their canvassers, or aiding and building patronizing relationships to get political stronghold.

2. Patronizing relationships in elections The powerful or well-known groups of people; leaders, businessmen, tradesmen, local politicians, provincial politicians, and national politicians would persuade and convince the others to support their candidates. People voted to return the favors or expect for the future aid in return from being loyal. The candidates’ policies and ideal qualifications might not satisfy the voters. The candidates with stable and wide networks and relationships outmatched and finally won the election. Money could be a main cause that made people sell votes and led the candidates to win the elections.

3. Kinships The candidates with lots of relatives gained more advantages in election. The vote solicitations could be made easier.

In conclusion, although the administrator municipality election in Tambon Mae Pang, Phrao district, Chiang Mai province on November 27, B.E.2554 might still have some errors, problems and obstacles that effected the progress of election, some relationships such as patronizing relationships and kinships, and votes selling still remained and hindered the democratic system, but overall the election was quite clean and unbiased comparing to the previous elections in the area. This was considered to be a good sign for the future elections which tended to be more democratic.